

BOEKBESPREKINGEN

Lichter, Gerhard. Fossielen verzamelen, prepareren en tentoonstellen. Zutphen, Thieme & Cie, 1980. Vert. en bew. door H.W. Heckman. 143 blz., afbn., reg. Prijs: f 27,50.

Dit rijkelijk van fraaie kleurenfoto's en vele afbeeldingen in de tekst voorziene boek is geschreven door een verzamelaar voor verzamelaars. Het geeft een redelijk compleet overzicht over de vele aspecten van het verzamelen van fossielen, ook bijvoorbeeld het te gebruiken gereedschap en het opzetten van een goede verzameling. Er wordt direkt duidelijk, dat hier een enthousiast en kundig liefhebber aan het woord is, die - zelf door schade en schande wijs geworden - anderen wil bijstaan met zijn praktische kennis. Daarbij dient niet uit het oog te worden verloren, dat het de vertaling van een Duits werk betreft: het is sterk op de Duitse verzamelgebieden toegespitst.

Het heeft - hoe kan het anders - ook zwakkere kanten, bijvoorbeeld het hoofdstuk dat de morfologie van de verschillende diergroepen beschrijft. Te weinig wordt uitgegaan van de structuren, die als fossiel bewaard kunnen blijven, om dan vervolgens een totaalbeeld van het betreffende organisme te schetsen. De kenmerken die nu genoemd worden zijn tamelijk willekeurig en dikwijls niet geheel juist. Hinderlijk is ook, dat de vertaler slecht thuis blijkt te zijn op dit terrein. Zo lees ik op pag. 90 over ganoidvissen "die ruitvormige schubben bezaten en die over hun beenweefsel een smeltlaag hadden." Dit moet zijn: die ruitvormige beenschubben hadden, welke aan de buitenzijde met email bedekt waren (Schmelz = email, glazuur).

Bij de Tweekleppigen lees ik over de "sluiting". Elke schelpenverzamelaar kent de juiste benaming: het slot. Zo kan ik nog even doorgaan. Dergelijke onvolkomenheden behoren in een volgende druk (waarvan ik oprecht hoop dat hij gerealiseerd wordt) vermeden te worden. Het hoofdstuk over de morfologie zou ik in dat geval graag herschreven zien. Wellicht is er dan ook ruimte om te wijzen op de noodzaak van nummering van stukken en bijbehorende gegevens, waardoor voorkomen wordt, dat later onduidelijk is welke gegevens bij welk stuk behoren. Zou er dan ook een uitvoeriger literatuuropgave inzitten?

Ondanks de punten van kritiek, heb ik het boek steeds weer met veel genoegen ter hand genomen. Ik zou het aan alle liefhebbers en verzamelaars van fossielen (en niet alleen de beginners) van harte willen aanbevelen. Mede door de vele uitstekende illustraties acht ik de prijs beslist niet te hoog.

A.M.

Richter, Andreas E. Fossielen verzamelen; 120 fossielen in beeld. Zutphen, Thieme & Cie, 1980. Vert. en bew. door H. Krul. 72 blz., afbn., reg. Prijs: f 14,50.

Dit in de reeks "Thieme's zakboeken voor natuurvrienden" verschenen deeltje ziet er op het eerste gezicht smakelijk uit door de vele kleurenfoto's. De inhoud stelt echter enigszins teleur, geeft op vele punten onvolledige informatie en is daardoor weinig bruikbaar. Wanneer ik de inhoud afweeg tegen die van het hierboven besproken werk, dan kan ik het hier besproken werk niet veel meer zien dan een wat uitvoerige en fraai geïllustreerde opwekking tot het verzamelen van fossielen. Wie eenmaal verzamelt, heeft er weinig aan en zal gauw zijn toe-

vucht nemen tot andere werken, zoals het eerder besproken boekwerk van dezelfde uitgever.

A.M.

Amos, William H. Dierenleven in de rivieren. Vert. door M.J. Daan - Stiemens. Amsterdam, Kosmos, 1981. 228 blz., afbn., reg. Prijs: f 40,-.

Dit boeiend geschreven (en goed vertaalde) boek over het dierenleven in de rivieren heeft als uitgangspunt, dat alle rivieren verschillend zijn en eigenlijk alleen gemeen hebben, dat er water door stroomt. Vanuit dit gezichtspunt is het logisch, dat bij de bespreking van verschillende rivierstelsels met name gezocht is naar onderlinge verschillen, en niet zo zeer naar overeenkomsten in de zin van algemeen gangbare aanpassingen aan het leven in een aquatisch milieu. Van alle werelddelen worden een aantal belangrijke rivierstelsels besproken (Europa: Rijn en Donau). Telkens begint dat met een korte beschrijving van de loop van de rivier. Deze wordt dan gevolgd door besprekingen van een bonte verzameling diersoorten (met name gewervelde dieren), die in of langs de rivieren gevonden kunnen worden. De besprekingen van de soorten beperken zich tot allerlei wetenswaardigheden en bijzonderheden en volgen geen strak patroon. Zo vindt men in het boek verhalen over de voortplantingstrek van zalm en palingen, over het waarom van de longen van longvissen, over hoe krokodillen hun temperatuur reguleren, enz.

Doordat het boek rijkelijk is voorzien van bijzonder fraaie kleurenfoto's (ongeveer 2/3 van het boek bestaat daaruit), is het een plezier om door het boek te bladeren. De foto's zijn ook heel goed los van de tekst te 'lezen', omdat ze voorzien zijn van uitgebreide bijschriften.

Samengevat kan geconcludeerd worden, dat het boek geen overzicht geeft van de aquatische dieroecologie (maar dat zal ook wel niet de bedoeling zijn geweest), maar het is wel een mooi bladerboek met talloze wetenswaardigheden over en fraaie afbeeldingen van het dierenleven in en om de rivieren.

A.J. Lever

AANKONDIGINGEN

Buiks, C. en S. Geerts. Het stroomgebied van de Mark en Aa of Weerij ten zuiden van Breda. Wetenschappelijke Mededelingen van de K.N.N.V. 1981, nr. 146. 60 blz., afbn., lit. opg.

Te bestellen bij het bureau van de K.N.N.V., B. Hoogenboomlaan 24, 1718 BJ Hoogwoud. Prijs: leden f 7,-; niet-leden f 8,25. Na overmaking van het bedrag op postgiro 13028, onder vermelding van het gewenste, volgt p.o. toezending.

Overleggroep Samenlevingsopbouw Beek, I.V.N.-Spaubeek en Heemkunde Vereniging Beek. Het buitengebied van Beek. 1981. 80 blz., afbn.

'Het buitengebied van Beek' is het tweede boek in de serie 'Wat Baek ós beed'. Het is te bestellen bij Drukkerij Econoom b.v., Kerkstraat 9, Beek. Postgiro 1045698. Prijs: f 16,- of f 19,- inclusief verzendkosten.